

«ΤΟ ΒΟΛΙΤΖΙΗ»

Του Νεοπτόλεμου Νεοπτολέμου Καβαλιέρου¹

Ήταν αρχές Ιουνίου 1972. Οι εξορμήσεις μας προς την θάλασσα αυτή την εποχή είχαν πυκνώσει. Κάποτε ατομικές και συχνότατα ομαδικές. Ήταν ήδη η τελευταία χρονιά του σχολείου και έπρεπε να την εκμεταλλευτούμε όσο μπορούσαμε, πριν φορέσουμε το χακί. Οι μέρες πλησίαζαν.

Συνήθως η παρέα η δική μου αποτελείτο από συμμαθητές μου της Στ' τάξης και κάνα-δυο παιδιά από την Ε' τάξη. Απαραίτητο ήταν να έχουν το δικό τους όχημα, ένα μεταφορικό μέσο, συγκεκριμένα ποδήλατο. Ξεκινούσαμε από την Γιαλούσα φορτωμένοι τα ψαροντούφεκα μας, τις μάσκες μας, τα πέδιλα μας, κάνα δύο κομμάτια δίχτυ και φτάναμε στην Αγία Τριάδα όπου σμίγαμε με τα άλλα παιδιά, τα Αγιατριδιάτικα. Τα Χατζημαρκούθκια (ο Μάκης και ο Γληόρης), τον Γιαννάκη Αναστασίου, τον Γιαννάκη τον Χατζηγιάννη, τον Μάριον Καουτσιάνη και τον Χατζηγιώρκη τον Γιώρκο. Παίρναμε από εκεί την κατηφόρα, ίσα κατά την θάλασσα.

Εκείνο το Σάββατο συνεννοηθήκαμε, μόλις κτυπήσει το κουδούνι για να σχολάσουμε, αμέσως τροχάδην στα σπίτια μας, να ετοιμαστούμε γρήγορα-γρήγορα για την θάλασσα. Η ζέστη αφόρητη και η ώρα δεν περνούσε. Καθισμένοι στα θρανία ρίχναμε από τα παράθυρα κλεφτές ματιές προς την θάλασσα.

- Πού θα πάμε σήμερα για ψάρεμα;
- Άσε να ξεκινήσουμε και θα σκεφτούμε που θα πάμε.

- *Εγώ λέω να πάμε στο Βολίτζιη.*
- *Καλή ιδέα. Συμφωνώ κι εγώ.*
- *Καλά λέει. Είστε να πάμε στο Βολίτζιη;*
- *Φύγαμε!*
- *Εεπ! Περιμένετε να χτυπήσει το κουδούνι πρώτα.*

Σε εκείνη την περιοχή υπήρχαν πολλά χταπόδια. Ένα από τα παιδιά μας διηγήθηκε πως μια μέρα που πήγε εκεί με δυο-τρεις φίλους του, είδε στα ξέβαθα, στο ενάμιση μέτρο περίπου, ένα πολύ μεγάλο χταπόδι που η κουκούλα του έπλεε στην επιφάνεια και γυάλιζε καθώς χτυπούσαν οι ακτίνες του ήλιου απάνω του. Το κοίταξε. Το ξανακοίταξε. Στο τέλος, όπως μας είπε, από τον φόβο τους δεν πέσανε στη θάλασσα.

«Τρελοί είμαστε;» Σκάσαμε στα γέλια. «Δεν ξέρετε γι' αυτό γελάτε. Έπρεπε να το βλέπατε. «Να» θα σας πήγαινε!».

Όπως και να 'χει το πράγμα, η απόφαση σήμερα ήταν: «Βολίτζιη». Θα ψαρεύαμε μόνο με ψαροντούφεκα γιατί τα δίχτυα ήταν μεγάλος μπελάς και πολύ βαριά για την ανηφόρα.

Χτυπά το κουδούνι, βουτάμε την τσάντα με τα βιβλία που την είχαμε ήδη έτοιμη και δρόμο! Στο σπίτι αλλάζουμε γρήγορα-γρήγορα, παίρνουμε τα ψαρικά μας και μια τσάντα με μπούκωμα. Ψωμί, ελιές, χαλούμι, αγγουράκια, ντομάτες. Δεν μας έπαιρνε η ώρα να φάμε σπίτι. Θα τρώγαμε όλοι μαζί, σαν φτάναμε στη θάλασσα. Εκεί θα βγάζαμε καμιά πεταλλίνα, λίγους αχινούς και θα συμπληρώναμε το γεύμα.

Και ξεκινάμε. Κατηφορίζουμε από την Αγία Τριάδα προς τη θάλασσα. Εγώ, ο Γληόρης, ο Μάκης, ο Χατζηγιωρκής, και ο Γιαννής, άλλος Χάπιλλος.

Φτάσαμε στο γιοφύρι του Πάτσαλου όπου συναντιούνται οι δρόμοι Γιαλούσας και Αγίας Τριάδας προς Άγιο Θέρισο. Ήταν πολύ κοντά στη θάλασσα, απάνω στην παραλία. Σταθήκαμε εκεί εξετάζοντας τη γύρω περιοχή. Ο χείμαρρος που περνούσε κάτω από το γιοφύρι (ήταν αρκετά βαθύ το φαράγγι), ήταν γεμάτος ροδοδάφνες, αγκαθιές, βάτους, και που και που καμιά αγριελιά. Λέγανε πως αυτό το ποτάμι ήταν στοιχειωμένο.

Πολλοί χωριανοί Γιαλوسیτες και Αγιατριαδίτες ισχυρίζονταν ότι άκουγαν τις νύχτες το κλάμα του Πάτσαλου και βλέπανε στην κοίτη του ποταμού φαντάσματα κι εξωτικά. Επί τουρκοκρατίας, οι Τούρκοι πυροβόλησαν τον Πάτσαλο ενώ περνούσε το γεφύρι καβάλα στην μούλα του, κι έπεσε μέσα στο ποτάμι. Από τότε κάθε βράδυ, όσοι περνούσαν από εκεί άκουγαν ένα μακρόσυρτο κλάμα που δεν τελείωνε.

Ο παππούς ο Μοδέστης ο Χατζησολωμής, αδελφός της γιαγιάς μου, βοσκός στο επάγγελμα, παλιός τσέλιγκας, μου διηγήθηκε πως όταν ακόμα ήταν νέος, μάντρινε το κοπάδι, πήρε την βέργα του και ξεκίνησε από τον Άγιο Θέρισο να πάει στην Γιαλούσα, να συναντήσει την παρέα του να κάτσουν να πιούν. Τα γλέντια τους συνήθως τελείωναν τις πρωινές ώρες που έβγαινε ο ήλιος. Πήρε το γαϊδούρι του και τράβηξε κατά την Γιαλούσα. Δεν είχε φεγγάρι και η νύχτα ήτανε μαύρη σκοτεινή σαν πίσσα. Δεν έβλεπες την μύτη σου. Το γαϊδούρι όμως, ήξερε τον δρόμο του. Κάποτε έφτασε στο γιοφύρι του Πάτσαλου.

«Πάντα, όποτε περνούσα από εκεί» λέει ο παππούς, «σφιγγότανε η καρδιά μου. Όχι από φόβο αλλά από την ιδέα που μου έβαλαν οι άλλοι στο μυαλό, με τις

ιστορίες τους. Μόλις βρέθηκα στη μέση του γεφυριού, σαν κάτι να άκουσα που έμοιαζε με κλάμα αρνιού. Τα ζώστηκα. Κάνω να δώσω βιτσιά του γαϊδουριού και βλέπω ένα άσπρο πράμα να με πλησιάζει τρέχοντας. Μπεεε, μπεεεε. Αμάν, λες να είναι η ψυχή του Πάτσαλου;»

Σάλεψε το μυαλό του και η θωριά του θόλωσε. Κι όπως ήταν έτσι καβάλα στο γαϊδούρι σηκώνει τη βέργα και...ντουπ! Την κατέβασε με δύναμη χτυπώντας διάνα τον "Πάτσαλο", το άσπρο αυτό φάντασμα που έτρεχε προς τα πάνω του. Δίνει βιτσιά του γαϊδουριού και δρόμο. Έφτασε λαχανιασμένος στην Γιαλούσα χωρίς να κοιτάξει πίσω του. Έτρεμε σαν το φύλλο. Του έδωσαν οι φίλοι του ένα ποτήρι κρασί να συνέλθει και τους διηγήθηκε το τι συνέβη...

Με το πρώτο φως ξεκίνησε. Πήρε το δρόμο για την επιστροφή. Φτάνοντας στο γιοφύρι τραβά το χαλινάρι και σταματά.

- Όχι!! Δεν είναι δυνατόν! , είπε, και τα μάτια του γέμισαν.

Καταμεσής του δρόμου κειτόταν ένα αρνάκι κτυπημένο στο κεφάλι. Κατέβηκε, έσκυψε απάνω του κι έκλαψε. Έκλαψε για να ξαλαφρώσει, να του φύγει το βάρος, ο κόμπος που μαζεύτηκε στα στήθη του. Δεν μπορούσε να το πιστέψει. Δεν θα μπορούσε ποτέ να κάνει κάτι τέτοιο, να σκοτώσει έτσι ένα αρνί. Από κάποιο κοπάδι θα ξέκοψε, έχασε το δρόμο του και κλαίοντας έψαχνε τη μάνα του. Μόλις είδε τον παππού έτρεξε κοντά του, σαν παιδί του, κι αυτός... το σκότωσε... Αυτό δεν μπορούσε να το χωνέψει ο παππούς.

- Αντί να το πιάσω στην αγκαλιά μου να το προστατέψω... το σκότωσα!

Παρ' όλο που πέρασαν τόσα χρόνια δεν του έφυγε ποτέ αυτή η εικόνα από το μυαλό. Λες και διέπραξε το μεγαλύτερο έγκλημα. Τόσοι και τόσοι βιάζουν, σκοτώνουν, και ξεσπιτώνουν ανθρώπους και δεν αισθάνονται τίποτε. Έχουν την συνείδησή τους ήσυχη και «καθαράν την καρδίαν». Κι αυτό το ανθρωπάκι, που κρύβει μέσα του μια μεγάλη καρδιά, γιομάτη αισθήματα, σκότωσε άθελά του ένα αρνί, και δεν παύουν (κι εκείνη τη στιγμή που μου το διηγείται) να τρέχουν τα δάκρυά του και να εξομολογείται «Δεν το ήθελα!».

Αυτά και τόσα άλλα μου έρχονται στο νου καθώς κοιτάζω από εκεί την περιοχή. Το βλέμμα μου σταμάτησε στο γαλάζιο της θάλασσας χρώμα και η απέραντη ηρεμία της ήτανε και δική μου.

- Άντε συνεχίζουμε;
- Φύγαμε!

Ξανακαβαλλήσαμε τα ποδήλατα μας. Σαν ιππικό μοιάζαμε. Διακόσα μέτρα πιο κάτω ήταν το σημείο που ορίσαμε, το «Βολίτζιη». Αφού φάγαμε από αυτά που πήραμε με λίγες πεταλλίνες και αχινούς και ξαπλώσαμε πάνω στο καυτό αμμοχάλικο να ξεκουραστούμε και να χωνέψουμε. Από τη ζέστη παρέλυσε το κορμί μας και αφεθήκαμε να μας κλείσει απαλά τα βλέφαρα ένας γλυκός ύπνος μακάριος. Μετά από, δεν ξέρω και εγώ, πόση ώρα, ξυπνήσαμε μαστουρωμένοι από τον ήλιο. Σαν ζαλισμένες κότες μοιάζαμε.

Ένας-ένας σηκωθήκαμε και μπλουμ! Στην δροσερή θάλασσα. Παίξαμε λιγάκι κυνηγώντας ο ένας τον άλλο, βουτήξαμε από καμιά δεκαριά φορές ο καθένας από ένα βράχο. Δεν ήταν μεγάλο το ύψος αλλά εμείς κάναμε το κέφι μας και το

ευχαριστηθήκαμε. Αφού φορέσαμε τις μάσκες και τα πέδιλα, γεμίσαμε τα ψαροντούφεκα και σπлас! Μέσα στο νερό για κυνήγι!

Τι μαγεία θεέ μου ο βυθός της! Τι ομορφιές! Βράχοι... γκρίζοι, καφέ, κόκκινοι, μεγάλοι, μικροί, με χίλια δυο σχήματα. Και τα ψάρια που κολυμπούσαν ανάμεσα τους... μικροσκοπικά, μέτρια, μεγάλα, πολύχρωμα, μονόχρωμα. Αλλά το πιο ωραίο, το πιο όμορφο ψάρι είναι η πέρκα. Τόσο περήφανο! Μόλις σε δει παίρνει μια στάση που δείχνει όλη την περηφάνεια και την γοητεία της. Ο συνδυασμός των χρωμάτων απάνω στο κορμί της είναι εκπληκτικός. Σε κοιτάζει ακίνητη μέχρι που να αντιληφθεί ότι κινδυνεύει και με ένα αστραπιαίο κούνημα της ουρά της εξαφανίζεται. Γίνεται καπνός! Μέχρι να καταλάβεις τι έγινε την βλέπεις πιο πέρα να σε φλερτάρει με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως και πριν, λες και δεν είναι η ίδια που είχε ξαφνιαστεί προηγουμένως και το 'βαλε στα πόδια. Ωραίο όμως, γλυκό πρασινωπό χρώμα έχει η χειλού. Δεν σταματά ούτε στιγμή να σε γλυκοκοιτάζει κρυφά-κρυφά και να σε γοητεύει με το ακατάπαυστο κούνημα της, μια από εδώ, μια από εκεί, δεν σταματά ούτε δευτερόλεπτο. Μπαίνει κάτω από το βράχο και βγαίνει από την άλλη μεριά/ δίνει γύρο συνέχεια, αργά-αργά, απαλά, πάντα τσαχπίνα στις κινήσεις της, σου κάνει κόρτε αδιάκριτα. Πολλά τα ψάρια στις θάλασσες μας που σε κάνουν να τα χαζεύεις με τις ώρες και να τα χαίρεσαι.

Ενώ κολυμπούσα...ωπ! Να και το πρώτο χταποδάκι. Βουτάω και το αρπάζω με το δεξί μου από το σβέρκο. Χτυπώ τα πόδια μου στον πάτο της θάλασσας και να 'μαι πάλι στην επιφάνεια. Βγάζω την μάσκα και φωνάζω:

- *Να το ρε παιδιά! Είναι μικρό αλλά ωραίο!*

Μέχρι να τελειώσω την φράση μου ακούω τον Γληόρη:

- *Ελάτε εδώ! Ένα μεγάλο χταπόδι γύρω στις δυόμιση οκάδες μπήκε κάτω απ' αυτό το βράχο!*

Ο βράχος στον βυθό της θάλασσας! Όπου χρειάζεται γερή βουτιά για να φτάσεις εκεί. «Έβαλα όλο το χέρι μου στην τρύπα, το άγγιξα αλλά δεν μπόρεσα να το πιάσω και να το βγάλω έξω», μας εξηγεί ο Γληόρης.

Μαζευτήκαμε από πάνω του όλοι. Πρώτος και καλύτερος ο Χάπιλλος...ο Γιαννής ήθελα να πω! Βουτά...δοκιμάζει... τον βλέπουμε! Προσπαθεί και να... βγάζει σιγά σιγά το χέρι του από την τρύπα. «Σίγουρα τα κατάφερε», σκέφτηκα, αλλά η απογοήτευση ζωγραφισμένη στο πρόσωπο του. Ξαναδοκιμάζει με πείσμα! Αυτή τη φορά φανήκανε οι άκριες δύο πλοκαμιών μα του ξέφυγαν. Ανεβαίνει πάνω ξαναμμένος. Παίρνει ανάσα και λέει,

- *Το πιάνω το άτιμο! Το φέρνω μέχρι έξω μα μου γλιστράει πάλι μέσα.*

Δοκιμάσαμε όλοι με την σειρά μας αλλά τίποτα. Το πιάναμε, το τραβούσαμε ως τα χείλη του βράχου και γλιστρούσε μέσα από τη χούφτα μας σαν βρεγμένο σαπούνι. Βουτήξαμε, ξαναβουτήξαμε αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Το απολαμβάναμε όμως. Ήταν ένα είδος παιχνιδιού που μας διασκέδαζε. Τελικά... «Μια στιγμή ρε παιδιά», τους λέω και βγαίνω έξω. Ανοίγω μια τσάντα, αρπάζω ένα μαχαίρι και το πετώ στον Γιάννη. Αυτός βουτά... και βγαίνει με ένα πλοκάμι στο χέρι.

- *Κόψε κι άλλο, του λέω, να αδυνατήσσει!*

Ξαναβουτάει και βγαίνει πάλι, μ' άλλο πλοκάμι κομμένο από τη ρίζα.

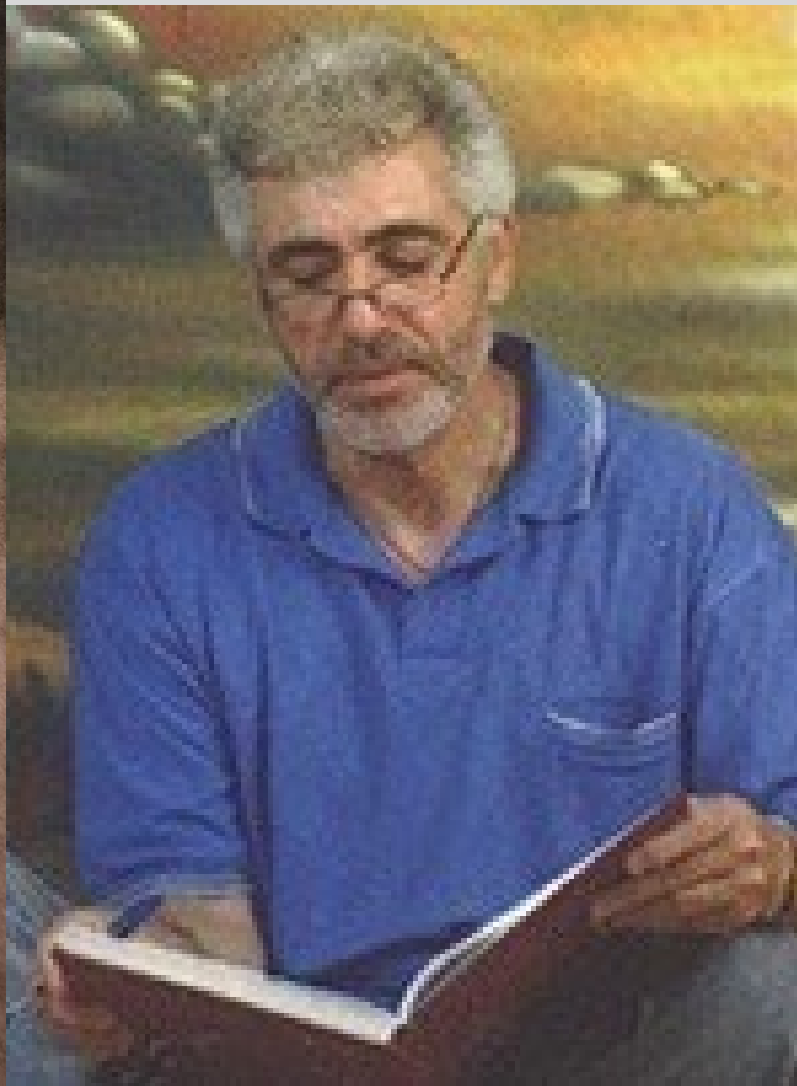
- *Μα ρε παιδιά, κομμάτι-κομμάτι θα το βγάλουμε;* Ρωτάει αστειευόμενος ο Γληόρης.

Ο Μάκης με τη ψηλή του φωνή, πνιγμένη μέσα στο διακριτικό του γέλιο λέει «Άντε ρε Χάπιλλε! Βούτα κι αυτή τη φορά κόψε τα αχамνά του! Χι χι χι!». Ο Γιάννης ξαναβγαίνει στην επιφάνεια με το τρίτο πλοκάμι κι όλοι αυθόρμητα σκάμε στα γέλια. «Η τελευταία του τώρα!», λέει ο Γιάννης με πείσμα και ξαναβουτάει. Περιμένουμε...περιμένουμε... αλλά αυτός τίποτα! Βάζουμε τις μάσκες, που τις είχαμε βγάλει επάνω στις κουβέντες μας και τα αστεία μας και βλέπουμε τον Γιάννη κατακόκκινο, στον βυθό της θάλασσας να παλεύει σαν τρελός με τον βράχο. Είχε δώσει την υπόσχεση ότι αυτή η βουτιά ήταν η τελευταία και από πείσμα δεν έβγαине απάνω χωρίς το χταπόδι που τώρα είχε γίνει... πενταπόδι! Αφού του έκοψε τα τρία!!! Σε λίγο να 'τος ο Χάπιλλος βγαίνει στην επιφάνεια μ' ένα πλατύ χαμόγελο αγκομαχώντας. «Να 'το! Να 'το!», κι όλοι ξεσπάσαμε σε θριαμβευτικές κραυγές και ζήτω! Πανηγύρι σωστό είχε γίνει εκείνη τη στιγμή. Ψοφούσαμε για κάτι τέτοια. Σ' αυτά δεν μας έπιανε κανένας.

Συνεχίσαμε το ψάρεμα μέχρι αργά το δείλις. Φορτώσαμε τα πράγματα μας στα ποδήλατα και πήραμε το δρόμο του γυρισμού ευχαριστημένοι, ικανοποιημένοι με ό,τι ψαρέψαμε. Νοιώθαμε πραγματικά θριαμβευτές.

Είναι και αυτή μια ευχάριστη ανάμνηση μέσα στις τόσες άλλες των μαθητικών, εφηβικών μου χρόνων στην αγαπημένη μου Γιαλούσα, που τώρα πατά η μπότα του βάρβαρου κατακτητή. Ο νους μου, η σκέψη μου, η ψυχή μου είναι πάντα εκεί. Ζω με την θύμηση τους...και περιμένω την ευλογημένη ώρα της επιστροφής. Να κολυμπήσω, να ψαρέψω σ' αυτά τα όμορφα μέρη που μόνο και μόνο η ιδέα τους δίνει δύναμη, νόημα και αξία στη ζωή μου!

ΤΕΛΟΣ

Μιά μικρή πέρκα στην φούχτα του... Νεοπτόλεμου;